Nr. 7. Kraków, Czerwiec 1910. Rocznik II.

KRAKOWIANIN

ORGAN TOWARZ. WŁAŚCICIELI REALNOŚCI. – WYCHODZI RAZ NA MIESIĄC.

Członkowie Towarzystwa Właścicieli Realności otrzymują to pismo **bezpłatnie**. – Dla **nieczłonków** abonament roczny 6 Koron (sześć). – Numer pojedynczy 50 halerzy.

Redakcya i administracya: Ulica Karmelicka L. 15, I. p.

Ogłoszenia przyjmuje Administr. *Krakowianina*, Karmelicka 15, I. p. Od miejsca za wiersz drobnym drukiem (petit) 20 h. – Przy zamówieniach stałych znaczny opust. – Nadesłane 60 h. za wiersz.

Biuro Towarzystwa Właścicieli Realności znajduje się przy **ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro** i otwarte jest dla członków codziennie od godziny **9 do 12** przedpołudniem i od godziny **3½ do 5** popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Syndyk Towarzystwa Właścicieli Realności

Dr. FRANCISZEK MUSSIL

ADWOKAT

przy ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro

udziela **bezpłatnie** wszelkich informacyi i porady prawnej w sprawach podatkowych i skarbowych codziennie od 3½ do 5 po południu. Z wyjątkiem niedziel i świąt.

Protokół

spisany dnia 30 marca 1910 r. na posiedzeniu Wydziału w lokalu przy ul. Karmelickiej l. 15 na parterze.

Obecni: Wiceprezes Winiarz Jan, sekretarz dr. Mussil Franciszek, dr. Mączka Tomasz, dr. Steinberg Józef, Żeleński Gabryel Stanisław, zastępca Eber Herman.

Porządek dzienny: 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia. 2) Sprawozdanie z Wiecu Związku państwowego Towarzystw realnościowych we Wiedniu (Reichsverbandstag). 3) Sprawa przyłączenia się krajowego Związku Ekonomicznego właścicieli realności do Towarzystwa właścicieli realności. 4) Wnioski i interpelacye członków.

Protokół

spisany dnia 28 kwietnia 1910 r. na posiedzeniu Wydziału w lokalu przy ul. Karmelickiej l. 15 na parterze.

Obecni: Wiceprezes Winiarz Jan, sekretarz dr. Mussil Franciszek, Czapnicki Leopold, Hoffmann Henryk, ks. dr. Korzonkiewicz Jan, Krzyżanowski Stanisław, dr. Mączka Tomasz.

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie z Wiecu Związku państwowego Towarzystw realnościowych we Wiedniu (Reichsverbandstag). 2) Sprawa przyłączenia się krajowego Związku Ekonomicznego właścicieli realności do Towarzystwa właścicieli realności. 3) Sprawa wydzierżawienia działu inseratowego „Krakowianina". 4) Sprawa założenia krajowego Związku Towarzystw realnościowych dla zachodniej Galicyi i Wielkiego Księstwa krakowskiego. 5) Sprawa zmiany statutu. 6) Wnioski członków.

1) W załatwieniu 1-szego punktu porządku dziennego zdał sekretarz sprawozdanie z przebiegu Wiecu Związku Państwowego Towarzystw realnościowych we Wiedniu (Reichsverbandstag), odbytego w dniach 10 i 11 marca b. r., na którym jako delegaci byli obecni wiceprezes radca ces. Jan Winiarz oraz sekretarz i syndyk Towarzystwa adw. dr. Franciszek Mussil. Prezes dr. Adam Bobilewicz wskutek słabości w obradach Wiecu udziału wziąść nie mógł. Sekretarz omówił szczegółowo przebieg Wiecu a mianowicie podał do wiadomości, że na porządku dziennym posiedzenia Wydziału Państwowego Związku odbytego dnia 10 marca 1910 r. były następujące sprawy:

1) Sprawozdanie prezesa; 2) Przyjęcie nowych członków; 3) Projekt reformy podatków domowych.

Zaś na porządku dziennym wiecu w dniu 11 marca 1910 r. odbytego, były oprócz spraw administracyjnych, a m.: sprawozdanie z czynności za r. 1909, sprawozdanie kasowe i udzielenie absolutoryum Prezydyum i Wydziałowi, następujące ważne sprawy:

Sprawa reformy podatku domowo-czynszowego, reforma prawa cywilnego, reforma ustawy o przewodach elektrycznych i projekt nowego rodzaju podatku od przyrostu wartości.

Po południu dnia 10 marca b. r. udali się wiceprezes radca Winiarz i sekretarz dr. Mussil do parlamentu, gdzie postulaty Towarzystw realnościowych przedstawione zostały wielu posłom, w szczególności członkom komisyi podatkowej i przewodniczącemu tejże komisyi bar. d'Elwert. Z polskich posłów została sprawa przedstawioną także prezesowi Koła polskiego dr. Głąbińskiemu.

Głównem dążeniem było, aby pierwsze czytanie projektu o ile możności jak najprędzej odbyło się bez długich dyskusyi, aby w ten sposób sprawa mogła wejść pod obrady.

Wielu posłów przyrzekło życzliwie poprzeć przedstawione im przez delegatów postulaty. Postulaty zmian omówionych projektów ustaw będą członkom Izby przedłożone na piśmie.

2) W załatwieniu 2-go punktu porządku dziennego przedstawił wiceprezes radca Winiarz sprawę połączenia się Krajowego Związku Ekonomicznego z Towarzystwem właścicieli realności, a w szczególności podał do wiadomości Wydziału, że odbyło się w mieszkaniu prezesa dra Adama Bobilewicza zebranie, w którym oprócz prezesa wzięli udział wiceprezes i sekretarz dr. Mussil, zaś ze strony Kraj. Związku Ekonomicznego dr. Łepkowski i członek Wydziału p. Świderska.

Na zebraniu tym proponował dr. Łepkowski, aby Towarzystwo właścicieli realności przyłączyło się do Krajowego Związku Ekonomicznego, motywując to tem, że statut Krajowego Związku Ekonomicznego jako nowszy jest lepszy. Co do poruszonej kwestyi materyalnej oświadczył dr. Łepkowski, że Krajowy Związek Ekonomiczny zapasów gotówki nie posiada, gdyż wkładki od członków ściągane nie zostały.

Po obszernej dyskusyi, uchwalił Wydział jednogłośnie z Krajowym Związkiem Ekonomicznym w żadne pertraktacye nie wchodzić. Wydział wyszedł z tego założenia, że przedewszystkiem Towarzystwo właścicieli realności jako stare, kilkanaście lat istniejące, poważne Towarzystwo, nie może się przyłączyć do nowego niedawno zawiązanego Towarzystwa, co do statutu, to jakkolwiek obecny statut jest dobry, to tenże tak w niedługim czasie ulegnie zmianie.

Towarzystwo właścicieli realności w ostatnim roku bardzo się rozwinęło, liczy obecnie 500 członków, nie ma więc najmniejszej potrzeby przyłączenia się do nowego znacznie mniejszego Towarzystwa.

Wydział oświadczył, że nie miałby nic przeciwko temu, aby członkowie Krajowego Związku Ekonomicznego w całości lub w znacznej części przystąpili do Towarzystwa właścicieli realności.

3) Trzeci punkt porządku dziennego referował sekretarz dr. Mussil. Po dyskusyi w której zabierała głos większa część obecnych, uchwalono jednogłośnie dział inseratowy „Krakowianina" wydzierżawić, pozostawiając ułożenie warunków i odnośnej umowy prezydyum.

Ze względu, że obecnie koszta manipulacyjne a mianowicie: załatwienie spraw administracyjno-technicznych dziennika z drukarnią, zbieranie inseratów we własnym zarządzie, składanie dziennika (500 egzemplarzy), pakowanie, robienie opasek, pisanie adresów, przyklejanie tychże, nakładanie i zaklejanie opasek, ekspedyowanie i t. d. wynosiły miesięcznie od każdego numeru 30 K, postanowiono koszta te zmniejszyć choćby do kwoty 15 K, upraszając sekretarza, aby w tym kierunku poczynił odpowiednie starania.

Wskutek wydzierżawienia działu inseratowego zyska Towarzystwo pewien dochód, nadto przez zmniejszenie kosztów administracyjnych, ogólny koszt wydawnictwa „Krakowianina", który członkom bezpłatnie rozsyłany bywa, zmniejszy się.

4) Punkt 4-ty porządku dziennego referował sekretarz dr. Mussil. Przedstawił, że w poszczególnych krajach istnieją Krajowe Związki Towarzystw realnościowych, około których skupiają się poszczególne Towarzystwa realnościowe. Poszczególne Towarzystwa przez to nie tracą nic na swej samodzielności, a różne sprawy wspólne zostają załatwiane przez Krajowe Związki Towarzystw realnościowych. Wydział takiego Związku składa się z delegatów poszczególnych Towarzystw. Krajowe Związki są niejako 2-gą instancyą, przez które Towarzystwa poszczególne należeć mogą do Związku Państwowego Towarzystw realnościowych we Wiedniu (Reichsverband), poszczególne Towarzystwa bowiem nie śmią według przepisów Państwowego Związku należeć bezpośrednio do tegoż.

Wyjątkowo tylko postanowiono w statucie, że Towarzystwa realnościowe w Krakowie i Lwowie, mogą ze względu, że w Galicyi dotąd niema Krajowego Związku Towarzystw realnościowych należeć wprost do Reichsverbandu.

Sekretarz podał dalej do wiadomości, że powstała myśl założenia Krajowego Związku Towarzystw realnościowych dla zachodniej Galicyi i Wielkiego Księstwa krakowskiego z siedzibą w Krakowie, że w najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie i statut przesłany zostanie do c. k. Namiestnictwa do Lwowa do zatwierdzenia.

Wydział przyjął to do wiadomości i postanowił przystąpić do powstać mającego Krajowego Związku.

5) Sprawę zmiany statutu referował również sekretarz dr. Mussil, który podał do Wiadomości Wydziału, że statut w myśl polecenia komisyi statutowej już przerobił, poczem Wydział uchwalił ze względu na spóźnioną porę, aby sekretarz na następnym posiedzeniu sprawę tę referował.

Na tem zamknął wiceprezes radca Winiarz o godzinie 8·15 wieczór posiedzenie.

Rozmaitości.

Poleca się Szan. P. T. Członkom aparat ręczny do gaszenia pożarów „Primus". Jest to jeden z najlepszych dotychczas wypróbowanych aparatów, bardzo praktyczny i w wypadkach powstających pożarów bezwarunkowo skuteczny, zalecać zatem należy go wszystkim P. T. Właścicielom domów. Aparat ten nie powinien w żadnym domu brakować. Aparat taki znajduje się na okaz w biurze Towarzystwa przy ul. Karmelickiej l. 15, I. p. i może być w godzinach biurowych przez P. T. Członków oglądany.

Cena aparatu 75 K. Cenę kupna przyjmuje fabryka także w ratach.

I. Dział pożyczek hipotecznych.

a) Do umieszczenia na hipoteki realności w Krakowie i przyłączonych gmin, na drugiem miejscu po Banku lub Kasie kilka sum większych lub mniejszych na umiarkowany procent.

b) Do udzielenia na hipoteki różne sumy jako pożyczki budowlane.

Wiadomość u Sekretarza Towarzystwa przy ul. Karmelickiej l. 15, I. p. od 9-tej przed południem i od $3^1/_2$—$5^1/_2$ po południu, w niedziele i święta od 10—12 przed południem.

II. Dział sprzedaży i kupna oraz zamiany nieruchomości:

W biurze Towarzystwa znajduje się wykaz kilkunastu domów nowych i starszych (do przebudowy

z 18-letniem uwolnieniem) oraz parcel będących do sprzedania, jako też wykaz poszukiwanych do kupna względnie zamiany domów, parcel i t. d.

Do sprzedania w całości lub w części kompleks parcel w przedłużeniu nowo powstać mającej ulicy Smoleńskiej, jako też w Czarnej Wsi.

Poszukiwane do kupna: 1) Dom w dzielnicy IV. lub V. w szczególności w ulicach Długiej, Basztowej, Łobzowskiej, na Kleparzu i w pobliżu tych ulic.

2) Parcela nie wielka.

3) Dom rentowy, gotówka do włożenia K 30.000.

4) Dom nowy w pobliżu plant, w cenie około K 200.000.

5) Dom nie wielki rentowy w cenie K 50.000, gotówka K 20.000.

Do sprzedania przy Rynku głównym dom względnie parcela z 18-letniemi ulgami.

Ładna willa w Bochni do sprzedania lub zamiany na folwark w pobliżu Krakowa lub miasteczka w którem znajduje się gimnazyum.

Kilka majątków większych i mniejszych na sprzedaż.

W półwsiu Zwierzynieckim (Dz. XII.) parcela około 1000 sążni kw. koło wału kolejowego, 200 kroków od błoń, w całości lub w części na fabryki, domy lub wille po K 386 za s. kw. do sprzedania.

Wiadomość u Sekretarza Towarzystwa przy ul. Karmelickiej l. 15, I. p. od godziny 9-ej przed południem i od 3½ do 5½ po południu, w niedziele święta od 10 do 12-ej przed południem.

Z dniem 15 kwietnia b. r. obowiązywać zaczęła w Krakowie ustawa o opłatach od biletów teatralnych i t. d. Treść ustawy tej podajemy poniżej w dosłownem brzmieniu:

USTAWA.

z dniem 15 stycznia 1910 r. o zezwoleniu gminie stoł. król miasta Krakowa na pobór opłaty gminnej na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień i widowisk oraz balów.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Gmina stoł. król. miasta Krakowa uprawnioną jest do poboru opłaty gminnej na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów i wszelkich innych przedstawień, widowisk oraz balów.

Art. II.

Opłaty te pobiera się:

1) Od przedstawień teatralnych, urządzanych siłami miejscowemi przez zarząd teatrów miejskich, w wysokości 5% od ceny biletów.

2) Od innych przedstawień teatralnych, koncertów, widowisk cyrkowych i t. d., wyścigów, kinematografów, panoram, menażeryi, teatrów rozmaitości, orfeów, tak zwanych café-chantant, café-concert i t. p. oraz balów, w wysokości 10% od ceny biletów lub innej opłaty za wstęp.

3) Nie kosztujące więcej jak K 1 — bilety na przedstawienia teatralne i koncerty nie podlegają opłacie.

4) Od przedstawień i widowisk w tak zwanych café-chantant, café-concert, od koncertów kapel damskich, wogóle od jakichkolwiek publicznych koncertów i widowisk za wstępem bezpłatnym, będzie pobierała gmina miasta Krakowa na cele dobroczynności publicznej ryczałtową opłatę od 1 do 20 K od każdego koncertu, widowiska i t. p. a to w stosunku do frekwencyi publiczności.

Art. III.

Nie podlegają opłacie bilety, wydawane członkom stowarzyszeń prawnie istniejących, a urządzających przedstawienia sceniczne, koncerty i bale we własnych lokalach. Również nie podlegają opłacie odczyty i wykłady, połączone z demonstracyami lub obrazami świetlnymi, mające na celu szerzenie oświaty.

Art. IV.

Przedsiębiorcy, urządzający przedstawienia w art. I. i II. pod 1) i 2) wymienione, obowiązani są pobierać opłaty od biletów bez wynagrodzenia za tę czynność, pod kontrolą i wedle przepisów wykonawczych, które Magistrat miasta Krakowa wyda jednocześnie z wprowadzeniem tej ustawy w życie. Przedsiębiorcy ci odpowiedzialni są za pobieranie i wniesienie tych opłat do kasy miejskiej. Opłaty w Art. II. pod. 4) wymienione, uiszcza i wnosi do kasy miejskiej przedsiębiorca. Zaległe opłaty ściągać będzie Magistrat w sposób, przepisany dla ściągania podatków rządowych.

Art. V.

Przekroczenie niniejszych przepisów, o ile nie podpadają pod postanowienia powszechnej ustawy karnej, karać będzie Magistrat miasta Krakowa grzywną do K 200 lub w razie nieściągalności aresztem do dni 20.

Art. VI.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie w trzy miesiące po jej ogłoszeniu a jednocześnie traci moc obowiązującą ustawa z 8 czerwca 1894 Dz. u. kr. Nr. 54.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 15 stycznia 1910.

Franciszek Józef, w. r. *Haerdtl*, w. r.

Ze względu na przyłączenie gmin podmiejskich do Krakowa, uchwaliła Rada miasta następujący podział na dzielnice:

I. Podział przyłączonych do Krakowa terytoryów sąsiednich i obszarów dworskich na dzielnice.

1) Z każdej przyłączonej w całości do Krakowa gminy łącznie z obszarem dworskim noszącym z odnośną gminą tę samą nazwę, tworzy się osobną dzielnicę pod dotychczasową nazwą gminy, skróconą w następujący sposób:

1) Gmina Zakrzówek z Kapelanką wraz z obszarami dworskimi Zakrzówek i Kapelanką utworzy dzielnicę pod nazwą „Zakrzówek".

2) Gmina Dębniki z Rybakami wraz z obszarem dworskim „Dębniki", utworzy dzielnicę pod nazwą „Dębniki".

3) Gmina Półwsie Zwierzynieckie wraz z obszarem dworskim Półwsie Zwierzynieckie, utworzy dzielnicę pod nazwą „Półwsie".

4) Gmina Zwierzyniec wraz z obszarem dworskim Zwierzyniec, utworzy dzielnicę pod nazwą „Zwierzyniec".

5) Gmina Czarna Wieś z Kawiorami utworzy dzielnicę pod nazwą „Czarna Wieś".

6) Gmina Nowa Wieś Narodowa utworzy dzielnicę pod nazwą „Nowa Wieś".

7) Gmina Łobzów utworzy dzielnicę pod nazwą „Łobzów".

8) Gmina Krowodrza utworzy dzielnicę pod nazwą „Krowodrza".

9) Gmina Grzegórzki, Piaski, utworzy dzielnicę pod nazwą „Grzegórzki".

10) Część gminy Prądnik Czerwony z częścią Olszy utworzy osobną dzielnicę pod nazwą „Warszawskie".

11) Część przyłączonej do Krakowa gminy Prądnik Biały, nie utworzy osobnej dzielnicy, tylko zostanie przydzielona do dzielnicy Krowodrza.

12) Inne lokalne nazwy gmin do Krakowa przydzielonych jak: Kapelanka i Zagórze w Zakrzówku, Rybaki w Dębnikach, Kawiory w Czarnej Wsi, Piaski w Grzegórzkach, należy w przyszłości uwzględnić jako nazwy placów lub ulic.

II. Nadanie nowym dzielnicom liczb porządkowych.

Z powodu uchwały Sejmu z dnia 16 lutego 1910 przyłączającej do Krakowa gminy Dąbie i Ludwinow, oraz obszar dworski Ludwinów, należy dla przyszłej dzielnicy Ludwinów zarezerwować jako leżącej przy dzielnicy VIII. Kazimierz L. p. IX., wobec tego otrzyma dzielnica Zakrzówek L. p. X., Dębniki XI., Półwsie XII., Zwierzyniec XIII., Czarna Wieś XIV., Nowa Wieś XV., Łobzów XVI., Krowodrza XVII., Warszawskie XVIII., Grzegórzki XIX., a dla Dąbia przypadnie po jego przyłączeniu do Krakowa L. p. XX.

Z uwagi, że wskutek powstania Wielkiego Krakowa, agendy Magistratu znacznie się powiększyły i nastąpiły znaczne zmiany pod względem rozmieszczenia biur, wydało prezydyum Magistratu nowy rozkład biur z oznaczeniem zakresu działania tychże. Ponieważ P. T. Członkowie mają często do załatwienia różne sprawy w Magistracie, przeto dla łatwiejszego oryentowania się, podajemy poniżej tenże rozkład:

Rozkład biur:

W głównym gmachu Magistratu Pl. WW. Świętych l. 3 i 4, I. p. mieści się **Prezydyum** miasta, Telefon Nr. 46: Prezydent miasta, I. Wiceprezydent miasta, II. Wiceprezydent miasta oraz **Dyrekcya Magistratu,** telefon Nr. 46. Dyrektor: Grodyński Władysław.

Główny gmach Magistratu Pl. WW. Swiętych l. 3 i 4, I. p. Biuro Prezydyalne telefon Nr. 46: Radca dr. Schlichting Alfred, Sekretarz dr. Sikorski Rudolf, Sekretarz dr. Eminowicz Wincenty. Godziny dla stron w dnie powszednie od 11—2. **Sekretaryat prezydyalny** telefon Nr. 46: Koncepista dr. Kannenberg Tadeusz, godziny dla stron w dnie powszednie od 9—2.

Pałac Larysza Pl. WW. Świętych l. 6. Wydział I. ekonomiczny, telefon Nr. 527: Naczelnik radca Skrzyniarz Franciszek. **Wydział II. skarbowy,** telefon Nr. 503. Naczelnik sekretarz Podobiński Stanisław. **Wydział III. a. przemysłowy,** telefon Nr. 222: Naczelnik radca Buczkowski Adolf. Godziny dla stron w dnie powszechnie od 11—1.

Nowe skrzydło Magistratu w podworcu II. p.: Wydział III. b. aprowizacyjny, telefon Nr. 463: Naczelnik radca Sawiński Wincenty. Godziny dla stron w dnie powszednie od 11—1.

Pałac Larysza oficyny I. p. na prawo: Wydział IV. szkolny i wyznaniowy, telefon Nr. 508: Naczelnik radca dr. Zaczek Franciszek. Godziny dla stron w dnie powszednie od 11—1.

Nowe skrzydło Magistratu w podworcu II. p.: Wydział V. wojskowy, telefon Nr. 463: Naczelnik st. radca Goliński Jan. Godziny dla stron w dnie powszednie od 11—1.

Ul. Poselska l. 9, II. p.: Wydział VI. a. dobroczynny, telefon Nr. 421: Naczelnik radca Banaś Piotr. **Wydział VI. b. ubezpieczeń,** telefon Nr. 421: Naczelnik sekretarz dr. Nowicki Jan. Godziny w dnie powszednie od 11—1.

Nowe skrzydło Magistratu w podworcu: Izba obrachunkowa miej., telefon Nr. 679: Dyrektor Krzyżanowski Jan. **Miejski Urząd Zdrowia,** telefon Nr. 373: Fizyk dr. Janiszewski Tomasz. **Budownictwo oddział a.,** telefon Nr. 319: Naczelnik radca budownictwa Świerzyński Stanisław. Godziny w dnie powszednie od 11—1.

Główny gmach Magistratu: Budownictwo oddział b., telefon Nr. 319: Naczelnik radca budownictwa Kłeczek Andrzej. Godziny w dnie powszednie od 11—1.

Ul. Jabłonowskich l. 19: Miejskie biuro statystyczne, Naczelnik dr. Kumaniecki Kazimierz. **Okręg. Urząd pośrednictwa pracy,** Kierownik Hałaciński Eustachy. Godziny w dnie powszednie od 9—1 i 3—4.

Nowe skrzydło Magistratu w podworcu, parter na lewo: Ekspedyt Magistratu, Naczelnik, Marszałek Jan. Godziny w dnie powszednie od 10—2. **Ekspedycya,** godziny w dnie powszednie od 8—2.

Główny gmach Magistratu Pl. WW. Świętych l. 3 i 4, parter: Archiwum Magistratu, Naczelnik Gładysiewicz Klemens. **Dziennik podawczy,** Naczelnik Malinowski Ludwik. Godziny w dnie powsz. od 8—1.

Pałac Larysza Pl. WW. Świętych l. 6, parter na prawo: Ekonomat miejski, Inspektor Wywiałkowski Maryan. Godziny w dnie powszednie od 11—1.

Główny gmach Magistratu pl. WW. Świętych l. 3 i 4 ofic., w podworcu II. p.: Komisaryat targowy, Komisarz Buczyński Aleksander. Godziny w dnie powszednie od 11—12 i 5—6.

Pałac Larysza pl. WW. Świętych l. 6, w podworcu na parterze vis á vis bramy gł.: Komisaryat obwodu I., Komisarz Górski Franciszek. Godziny w dnie powszednie od 11 – 12 i 5 – 6.

Ul. Grodzka l. 44 I. p., wejście od ul. Senackiej l. 10: Komisaryat obwodu II., Komisarz Białkowski Mieczysław. Godziny w dnie powsz. od 11 – 12 i 5 – 6.

Ul. Poselska l. 8 parter: Komisaryat obwodu III., Komisarz Wiśniowski Józef. **Komisaryat obwodu IV.,** Komisarz Włoch Jan, koncepista Magistratu. Godz. w dnie powszednie od 11 – 12 i 5 – 6.

Dzielnica XI. Dębniki, ul. Podgórska l. 26 parter: I. Filia Komisaryatu obwodu IV., zast. komisarza Mól Tomasz. Godziny w dnie powszednie od 11 – 1.

Dzielnica XII. Półwsie. ul. T. Kościuszki l. 32, dom gminny: II. Filia Komisaryatu obwodu IV., zastępca komisarza Scheurich Leon. Godziny w dnie powszednie od 11 – 1.

Dzielnica XV. Nowa Wieś, ul. Kościuszki l. 3, dom gminny: III. Filia Komisaryatu obwodu IV., zastępca komisarza Goellner Rudolf. Godziny w dnie powszednie od 11 – 1.

Dzielnica XVII. Krowodrza Nr. 142, I. p., dom gminny: IV. Filia Komisaryatu obwodu IV., zastępca komisarza Michalski Tomasz. Godziny w dnie powszednie od 11 – 1.

Dzielnica XIX. Grzegórzki l. 61, w lokalu kancelaryi gminnej: V. Filia Komisaryatu IV., zastępca komisarza Cygnarowicz Zygmunt. Godziny w dnie powszednie od 11 – 1.

Ul. Szpitalna l. 21, I. p.: C. k. Rada szkolna okręgowa miejska, Inspektor Dobrzański Juliusz, Łopuszański Tadeusz. Godziny w dnie powszednie od 12 – 2. Kierownik Szymkiewicz Stefan. Godziny w dnie powszednie od 9 – 2. (C. d. n.).

UWAGA.

Ze względu, że w r. bieżącym przypada obowiązek przedkładania fasyi do podatku domowo-czynszowego a zarazem z fasyą obowiązany jest każdy właściciel przedkładać także topograficzny opis domu, wniósł Krajowy Związek Towarzystw realnościowych dla Wiednia i okolicy, do J. Ekscelencyi Ministra Skarbu dra Bilińskiego podanie, w którem wychodząc z założenia, że sporządzanie i przedkładanie co 2 lata opisów topograficznych domów, o ile w domu którym nie nastąpiły jakie ważne zmiany, n. p. przeróbki, zmiany mieszkań na sklepy lub odwrotnie, zmiany rozkładu mieszkań lub lokali i t. p., są zbyteczne i stanowią niepotrzebną stratę czasu dla właściciela realności, uprasza o wydanie odnośnego rozporządzenia, uwalniającego właścicieli realności od tego obowiązku.

J. Eksc. Minister Skarbu, któremu podanie to zostało osobiście przez posła dra Heilingera wręczone, oświadczył się wobec tego życzenia bardzo życzliwie. Dotąd nie wiadomo jeszcze, jaki skutek podanie to odniesie.

Skoro tylko o załatwieniu podania wiadomość otrzymamy, nie omieszkamy P. T. Członków zawiadomić.

Orzeczenie Najw. Trybunału.

W ostatnim numerze „Lwowianina“, organu Towarzystwa właścicieli realności we Lwowie, wydrukowane zostało orzeczenie najw. trybunału kasacyjnego o odpowiedzialności za nieszczęśliwe zdarzenia z powodu nieposypywania piaskiem chodnika zimą. Orzeczenie to ze względu na jego ważność przedrukowane z „Lwowianina“ podajemy poniżej do wiadomości P. T. Członków.

„Wypadki tego rodzaju, że właściciela domu w razie upadku i uszkodzenia przechodniów na chodniku, przed domem, na gołoledzi, poprostu skazuje sąd na zapłacenie wynagrodzenia szkody, a nadto jeszcze sąd karny pociąga do odpowiedzialności po myśli § 431 ust. kar. stanowią stałą rubrykę cierpień gospodarzy domów. Pospieszamy tedy podzielić się z czytelnikami treścią i motywami niedawnego orzeczenia Najwyższego trybunału kasacyjnego z dnia 29 września 1909. G. Z. KR. V. 644/9, które wyraża wprost przeciwną opinię a pod względem prawniczej ścisłości i sprawiedliwości zawiera słuszną ocenę istotnego stanu rzeczy zupełnie wolną od zarzutów, wskazuje tedy prawą drogę na przyszłość w tej materyi.

Skutkiem zażalenia nieważności wniesionego w obronie ustawy przez c. k. generalną prokuratoryę państwa orzekł sąd kasacyjny co następuje:

Wyroki c. k. sądu powiatowego z d. 20 lutego 1907 r. i c. k. sądu okręgowego jako apelacyjnego z dnia 20 marca 1907 r., którymi pan L. L. został uznany winnym przekroczenia z § 431 u. k. i zasądzonym na grzywnę 30 K oraz odszkodowanie na rzecz poszkodowanego, naruszają postanowienia § 441 u. k. i § 3 ust. o post. karn. Obydwa te wyroki znosi się co do oskarżonego L. L. a sprawę przekazuje się sądowi powiatowemu do ponownej rozprawy i rozstrzygnięcia.

Powody: Wyrokiem c. k. sądu powiatowego w X. z dnia 20 lótego 1907 r. skazano oskarżonego L. L. jako winnego przekroczenia § 431 u. k. na grzywnę 20 K. Czyni go się odpowiedzialnym za to, że w domu, który sam zamieszkuje, jego własnym, w dniu 29 grudnia 1906 r., wbrew nakazom władzy, nie dopilnował należytego posypania piaskiem chodnika i wyczyszczenie jego, skutkiem czego przechodzień, auskultant sądowy N. K. na gołoledzi upadł i uszkodził się lekko na ciele. Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 1907 zatwierdził sąd obwodowy jako apelacyjny powyższy wyrok pierwszego sądu. Sąd pierwszy kierował się tą uwagą, że tylko właściciela domu należy czynić odpowiedzialnym za takie zdarzenia i że utrzymywanie stróża domu nie uwalnia od winy i odpowiedzialności po myśli § 431 albo 335 ust. karn. Sąd apelacyjny potwierdził wyrok pierwszy, powołując się na uzasadnione jego orzeczenie. Tymczasem stanowisko prawne i pierwszego i drugiego sądu jest błędne, a nadto i tłumaczenia oskarżonego nie uwzględniono dosyć należycie. Należało bowiem nie odmawiać prawnego znaczenia tej okoliczności, że oskarżony stróżowi dał polecenie wyczyszczenia chodnika, którego to polecenia stróż nie posłuchał. Oskarżony przez to samo uczynił wszystko co mógł, ażeby usunąć groźny stan chodnika, zwłaszcza także nie można obowiązku gospodarza względem postarania się o bezpieczeństwo wobec groźnego stanu tak dalece rozciągnąć, ażeby gospodarz wśród danych okoliczności był zniewolony do usunięcia stanu niebezpiecznego rękami własnymi. Dopiero gdyby gospodarz zaleconego dozoru zaniechał i gdyby nic nie zarządził, pomimo że spostrzegł nieposłuszeństwo stróża, dopiero wtedy byłby przyczynowy związek między zachowaniem się gospodarzą a nieszczęśliwym wypad-

kiem wykazanym i mógłby przed sądem karnym odpowiadać. W tej mierze we wyrokach niższo-sądowych brak jest potrzebnych ustaleń faktycznych: sędzia nawet nie zastanowił się nad tłómaczeniem się oskarżonego, że on nie mógł nic nawet wiedzieć o nieposłuszeństwie stróża, bo był sam nieobecnym gdyż wyjechał właśnie. Wyroki tedy obu niższych sądów są ustawom przeciwne. Należało więc zażalenie w obronie ustawy dopuścić i orzec jak wyżej przy stwierdzeniu pogwałcenia ustawy".

Odezwa do P. T. Członków.

Z uwagi, że w następnym numerze mamy zamiar wydać dla członków naszego Towarzystwa formularz i wskazówki do należytego układania fasyi do podatku domowo-czynszowego oraz opisu topograficznego domu, co za sobą pociągnie znaczne koszta, przeto upraszamy P. T. członków o jednanie nam nowych członków z pośród znajomych właścicieli realności.

Nowi członkowie.

1. Dr. Dobrowolski Stanisław
2. Scheffer Franciszka
3. Schneider Józef i Amalia
4. Dr. Smolarski Władysław i Róża
5. Staudynger Izydor Jan 2 im. i Anna
6. Solewicz Gusta
7. Wiener Jachnęta i Abraham
8. Sykutowski Józef
9. Liebling Władysław.

Zmiany w stanie posiadania realności
w mieście Krakowie za miesiąc marzec 1910 r.

I. Przez kontrakt kupna:

1. Dom dwupiętrowy przy ulicy Radziwiłłowskiej l. s. 209 w dzieln. VI. nabyła Franciszka Starzewska od Remigiusza i Heleny Wiskidów za 72.000 K.
2. $^1/_{10}$ część realności przy ulicy Skawińskiej l. s. 42/43 w dzieln. VIII. lwh. 1438 łącznie z
3. $^1/_{10}$ częścią realności przy ul. Skawińskiej l. s. 42/43 w dzielnicy VIII. lwh. 1439, oraz
4. $^1/_{10}$ część realności przy ulicy Piekarskiej l. s. 48 w dzieln. VIII. nabył Dawid Mahler od Wiktora, Juliana i Stefanii Krakauerów za łączną sumę 15.300 K.
5. Dom dwupiętrowy przy ulicy Krowoderskiej l. s. 286 w dzieln. IV. nabyli Jan i Marya Kręcinowie od Karoliny Zamoyskiej Hillenbrand za 80.000 K.
6. Parcelę gruntową przy ulicy Topolowej lwh. 2667, łącznie z
7. parcelą gruntową przy tej samej ulicy lwh. 2668, w dzieln VI. nabył Adam Czunko od Henryka Rozmaryna za łączną kwotę 28.220 K.
8. Dom jednopiętrowy przy ul. Estery ls. 125, w dzieln. VIII. nabyli po połowie Calel i Tauba Żabnerowie od Barucha Löwensteina i Wilhelma Rosenbauma za 114.000 K.
9. Dom dwupiętrowy przy ulicy Topolowej l. s. 116, w dzieln. VI. nabyli Izaak i Witte Luxnerowie po połowie od Otylii Dettloff za 83.000 K.
10. Parcelę gruntową przy ulicy Wielopole lwh. 2765, w dzieln. VI. nabyli Bernard i Helena Kornblumowie od Teodora Wójcickiego za 24.867·50 K.
11. Parcelę gruntową przy ulicy Wielopole lwh. 2766, w dzieln. VI. nabyli Bernard i Helena Kornblumowie od Teodora Wójcickiego za 17.625 K.
12. Dom dwupiętrowy przy ulicy Topolowej l. s. 327, w dzieln. VI. nabyli Wawrzyniec i Marya Kawowie od Zygmunta Schragera za 160.000 K.
13. Parcelę gruntową przy ulicy Długiej lwh. 898, w dzieln. V. nabyli Filip Aleksandrowicz, Maksymilian Aleksandrowicz i Józef Kryłowski od Jadwigi Funke i Maryi Stec za 41.000 K.
14. Dom dwupiętrowy przy ulicy Pańskiej l. s. 212, w dzieln. VI. nabyli Stanisław i Marya Seredyńscy od Władysława Wimmera za 88.000.
15. $^1/_5$ część domu w Rynku głównym lwh. 39, w dzieln. I. nabył dr. Henryk Szarski od Zofii z Szarskich Pochwalskiej za 78.000 K.
16. Dom dwupiętrowy przy ulicy Jabłonowskich l. s. 168, w dzieln. III. nabył Edmund Radwan Krzymuski od Izabeli z Lityńskich Medwicz za 104.000 K.
17. Dom dwupiętrowy przy ulicy Szujskiego l. s. 341, w dzieln. IV. nabył Władysław Kosydarski od Adolfa i Heleny Liebeskindów za 93.000 K.
18. Dom dwupiętrowy przy ul. Blich l. s. 213, w dzieln. VI. nabyli Dawid, Mina, Leon i Ella Cypesowie po $^1/_4$ od Natalii Hirschfeld za 83.500 K.
19. Dom dwupiętrowy przy ulicy Topolowej l. s. 219, w dzieln. VI. nabył Stanisław Dudzik od Ewy Skwarczyńskiej za 77.000 K.
20. Dom dwupiętrowy z oficynami przy ul. Grodzkiej l. s. 67, w dzieln. I. nabyli Izak i Paulina Poserowie od Karoliny Horowitz za 350.000 K.
21. Parcelę budowlaną przy ulicy Brzozowej lwh. 1500, w dzieln. VIII. nabyła gmina miasta Krakowa od Maurycego i Anieli Grünbergów za 11.500 K i przyłączyła do lwh 1783 (place i ulice miejskie).
22. Dom jednopiętrowy przy ulicy Krakowskiej l. s. 31, w dzieln. VIII. nabyła gmina m. Krakowa od Kasy Oszczędności m. Krakowa za 41.360 K.
23. Dom dwupiętrowy w Rynku kleparskim l. s. 87, w dzieln. V. nabył Franciszek Walter od Judy i Pepi Liebeskindów za 92.700 K.
24. Dom trzypiętrowy przy ul. Długiej l. s. 3, w dzieln. V. nabyli małol. Jan i Edward Krupińscy od Ksawego Pietraszkiewicza za 124.000 K.
25. Realność przy ulicy Podwale lwh. 2539 w dzieln. IV. oraz
26. dom jednopiętrowy przy tej samej ulicy lwh. 801, w dzieln. IV. nabył Henryk Fränkel od Jana Albina Götza Okocimskiego za łączną kwotę 74.000 K.
27. Realność (plac budowl.) przy ulicy Aryańskiej lwh. 2017, w dzieln. VI. nabył Józef Weinberg od Izydora Juddy i Powszechnego Zakładu kredytowego za 8.150 K.
28. Dom dwupiętrowy przy ulicy Smoleńskiej l. s. 61, w dzieln. III. nabyła gmina miasta Krakowa od Maryi Lebedyńskiej i spadkobierców ś. p. Tadeusza Skuby za 56.000 K.
29. Dom dwupiętrowy przy ulicy św. Tomasza l. s. 416, w dzieln. I. nabył Ignacy Lesikowski od dra Filipa i Reginy Weinerów za 87.000 K.

30. Dom dwupiętrowy przy ulicy Librowszczyzna l. s. 295, w dzieln. VI. nabyli Hirsch i Rachela Salomonowie od Willmy recte Mindli Peiperowej za 72.000 K.
31. Dom dwupiętrowy przy ulicy Szerokiej l. s. 218, w dzieln. VIII. nabyli Abraham Samuel i Chaja Zelda Rottnerowie od Izaaka Vogelhuta i Mindli Schäfferowej za 23.500 K.
32. Dom dwupiętrowy przy ulicy św. Sebastyana l. s. 125, w dzieln. VI. nabyli Wilhelm Rosenbaum i Baruch Löwenstein od Kopla Biegeleisena i Szymona Lieblicha za 90.500 K.
33. Dom dwupiętrowy przy ulicy św. Gertrudy l. s. 502, w dzieln. I. nabyła Wilma Peiper od Karoliny Bannet, Arona Goldgarta, Rozalii Isenberg, Maryi Fränkel i Naftalego Goldgarta za 136.000 K.
34. Parcelę gruntową przy ulicy Jakóba lwh. 1572, w dzieln. VIII. nabyli Szymon i Gusta Presserowie od gminy m. Krakowa za 4.203·36 K.
35. Dom dwupiętrowy przy ul. Szlak l. s. 199, w dzieln. V. nabyli Jan i Marya Sucheccy od Józefa i Maryi Pułczyńskich za 79.000 K.
36. Dom przy ulicy Karmelickiej l. s. 274, w dzieln. IV. nabyli Jerzy i Róża Simchon od Wilhelma i Maryi Fränkel za 124.000 K.
37. Dom dwupiętrowy przy ulicy Wązkiej l. s. 297, w dzieln. VIII. nabyła Marya Popiel od Ryfki Silbermannowej za 36.400 K.
38. Parcelę budowlaną przy ulicy Zyblikiewicza lwh. 2775, w dzielnicy VI. nabył Kazimierz Hrobom od Bachu vel Pawła i Augusty Müllerów za 23 414 K.
39. Parcelę budowlaną przy ulicy Zyblikiewicza lwh. 1227, w dzieln. VI. nabył Kazimierz Gajczak od Bachii vel Pawła i Augusty Müllerów za 23.614·50 K.
40. Realność lwh. 869, w dzielnicy IV. nabyła Wilhelmina Schellenberg od spadkobierców Karola Makarego Krupińskiego za 83.000 K.
41. Dom jednopiętrowy przy ulicy Sobieskiego l. s. 191, w dzielnicy IV. nabyli Ludwik i Janina Sipplowie od Edwarda i Anny Hamalińskich za 36.000 K.
42. Parcelę gruntową przy ulicy Topolowej lwh 2671, w dzieln. VI. nabyła Wiktorya Kotasowa od Władysława Kleinbergera za 12.948 K.
43. Dom jednopiętrowy przy ulicy Karmelickiej l. s. 57, w dzielnicy IV. nabyli po połowie dr. Bernard i Michalina Langrodowie od Szymona Padlewskiego za 70.000 K.

II. Przez sprzedaż przymusową.

1. Połowę realności przy ulicy św. Wawrzyńca l. s. 323, w dzielnicy VIII. nabyła gmina m. Krakowa za 8.300 K.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Dom dwupiętrowy przy ulicy Mostowej l. s. 357, w dzielnicy VIII. wartości 24.000 K otrzymała w spadku po bł. p. Baruchu Eichhornie Fundacya dobroczynna im. Barucha i Gołdy Eichhornów.
2. Dom dwupiętrowy przy ulicy Siemiradzkiego l. s. 200, w dzielnicy IV. wartości 85.000 K otrzymali w spadku po ś. p. Karolu Makarym Krupińskim mał. Edward i Jan Krupińscy.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Franciszek Mussil.** — Nakładem Towarzystwa Właścicieli Realności w Krakowie.
Czcionkami Drukarni Związkowej w Krakowie (ul. Mikołajska L. 13), pod zarządem A. Szyjewskiego.